

KURJER LITIEWSKI

w WILNIE dnia 6. Listopada V. S. ROKU 1809.

S. PETERSBURG VS. d. 22 października.

Dalszy ciąg wojennych czynności armii Mutańskiej. Główno-komenderujący Xże Bagration uczyniwszy potrzebne rozporządzenie do powszechnego w jednym czasie uderzenia na nieprzyjaciela pod Rasewat, sam z korpusami Generalów Miloradowicza i Platowa ruszył d. 4 września na to miejsce, gdzie gromada turków od 10 do 12 tysięcy zebrała się. Były to woyska naywyborniejsze w całej Romelii. Seraskier Gozrew Mehmet Basza i Kirdżaliew hełmanili; a pod niemi dowodzili znamienity Aian Jlik-Oglu, Jaur Gassan, i Tulum-Oglu.

Główno-komenderujący zbliżywszy się do miasteczka Rasewat posłał na pagurki podiażdy woysk lękich na wywabienie Turków. Skutek pomyślny odpowiedział zamiarowi. Główno-komenderujący ruszył więc całe woysko na wzgórki w porządku bojowym; rozpoczęto silną kanonnadę z całej artylerji, lęka jazda w przedniej straży będąca poszła w lewo dla odcięcia turkom odwrotu do Sylistryi: GM. Graf Stroganow pierwszy na czele kozackich pułków uderzył w środek woysk nieprzyjacielskich. W pierwszym zapale Turcy wzajemnie do naszych ognia dawali; prędko ochłownowszy, niespodziewanym pokazaniem się woysk naszych zadziwieni, potym w ataku odparci, zmieszali się, rzucili działa, oboz i wszelkie zapasy, i nakoniec rozbiegli się na różne strony rozmaitemi drogami.

Główno-komenderujący natychmiast wysłał w pogon całe woysko lękie: to, z walecznością i bystrością sobie zwyczajną pędziło nieprzyjaciela wszystkimi szlakami do Sylistryi i Kuzgunu więcej niżeli wiorst 50. Generał-adjutant Xże Trubecki na skutek rozkazów Główno-komenderującego, zostawiwszy jeden batalion 1go strzeleckiego pułku w miasteczku warowném Rasewat, z drugimi 2ma batalionami i 6ciu działami dońskiej konnej artylerji pociągnął na wsparcie ścigających. GM. Bachmetiew wysłał pułk Archangelohorodzki muszkietyerski na wygnanie turków, którzy nad brzegiem Dunaju w skałach i wąwozach zasiedli, oraz na zdobycie łodzi, na których turcy ratunku szukali. Grł. Miloradowicz z korpusem swoim korzystał z tej rozsypki nieprzyjaciół. GM. Jłowayski drugi poszedł za nieprzyjacielem; w prawo za Rasewat; w krok za nim szedł GM. Cukato z 6tym strzeleckim pułkiem. Grł. Miloradowicz posłał w tę stronę strzelców Apszerońskiego pułku; a sam na czele Kınburnskiego dragonńskiego pułku tudzież Białoruskiego huzarskiego pospieszył na wsparcie kozaków: Pułk Sibirski grenadyerski z tyłu nadciągał. W tej pogoni Grł. Miloradowicz

odebrał rozkaz od Główno-komenderującego ruszyć z korpusem swoim na przód za miasteczko Rasewat: GM. Graf Cukato wypełnił wolę naczelnika w najlepszym porządku; azatym ten korpus rozłożył się o 8 wiorst za Rasewat w naywygodniejszym stanowisku. GL. Miloradowicz z dragonami i huzarami nieprzestając pędzić się za turkami pokazał się potym przy korpusie GL. Platowa. Postrzeżono późniet w wąwozach nad Dunajem niejakie turków oddziały, azatym Maior Stawrakow z batalionem 6go strzeleckiego pułku wysłany przez Grafa Cukato uwięził 157 muzułmanów a resztę pobił.

Wszystkie drogi zasłane były martwemi ciałami turków. Przeszedłszy od zbytecznego zapalu do naywiększej boiaźni, uciekli bez przytomności chcąc się ratować jakimkolwiek bądź sposobem. W czasie pogoni za nieprzyjacielem po zaięciu Rasewata, piechota Generala Platowa z artylerją rozłożyła się obozem wyżej tego miasteczka, a jazda i kozacy po zupełném rozgromieniu i rozproszeniu nieprzyjaciół stanęli obozem o wiorst 50 za Rasewat na drodze do Sylistryi i Kuzgunu pod wsią Beymik oraz w prawo tej wsi ku Dunajowi.

Tu G. Platow postrzegłszy łodzie, napelnione turkami z Rasewat zbiegłemi, płynące w górę Dunaju, rozkazał Pułkownikowi Karpowi wystawić iak nayrychley na brzegu baterją od dział 5 konnej artylerji. Ten rozkaz wypełniony został z nadzwyczajną prędkością i zręcznością: ogień z baterji tak był trafny że 4ry łodzie przedziurawione na dno poszły wraz z turkami, a z drugich 6ściu ledwo Muzułmanie uratować się trafili. G. Platow posłał ochotników z pułków kozackich wpław na koniach przez Dunaj: nayszczęśliwiej spełnili to śmiałe przedsięwzięcie, przeprawili się bez żadnego przypadku na drugi brzeg Dunaju, rozgromili tam nieprzyjaciół zgromadzonych i na 6ściu łodziach, z 3ma działami zdobytymi, powrócili. Reszta pozniet.

PARYZ d. 21 października. Monitor dziś ogłosił urzędowie o podpisaniu pokoju d. 14 w rocznicę kapitulacyi Ulinenskiej i bitwy pod Jena. Pierwsza wiadomość przyszła przez Telegrafy do Imperatorowej, wczora z rana wszystkie działa zagrały; wieczorem na teatrach ta wiadomość publiczności ogłoszoną była. Warunki traktatu ieszcze nieobawione.

Imperator przez osobne od siebie listy uwiadomił wszystkich Xiążąt ligi reńskiej o podpisaniu traktatu; do udziału tej łaski należało miasto Strażburg. Wszędzie z dział ognia dawano: kiedy w Wiedniu w dzień zrobioney ugody, działa na wałach zagrzmiały, pospolstwo

o tym niewiedzące rozumiało że Francuzi wysadzają na powietrze fortyfikacye miasta. W Carlsruhe 200 razy z dział strzelono. Imperator wyjeżdżając z Szenbrun obdarzył wszystkich służących w tym pałacu; każdemu zostawił drogą pamiatkę bytności swojej. Dnia 15 o godzinie 4tej po południu wyjechał z Szenbrun otoczony Generalami Savary, Rapp, Mouton, Lebrun, Duronelle, Nansouty adiutantami swoimi, Xciem Fryulu, Duroc, wielkim marszałkiem pałacowym, Szambelanami Bondy, Bosset, i Germain, pułkownikiem Alb naczelnikiem kantoru topograficznego, tajnym sekretarzem Meneval, lekarzem i Chirurgiem Yvant. Ministrowie Champagny i Maret iadą za Imperatorem, Pocztmistrz Trident jedzie przodem dla przygotowania wszelkich potrzeb dla Imperatora. Vice-hetman Berthier Xże Neufchatel i Wagran w Szenbrun pozostał: czyni on potrzebne w woysku rozporządzenia. Dnia 18 o godzinie 8mej z rana przybył Imperator do Passau: niezmordowany długą i trudną, drogą mianowicie po wielkich ulewach, kazał sobie natychmiast podać konia; azatym obiecał miasto szance i okopy; przez kilka godzin oglądał wzniesione w 5ciu miesiącach bastiony, zamki, i twierdze. Tegoż dnia od rana do 9tej wieczorem król Bawarski z całym dworem w Nymphenburg czekał przybycia W. Monarchy; złe drogi nadzieję zawiodły; do dnia 20 do 6tej wieczornej nie przybył do Munich Imperator. Maksymilian Józef spodziewa się że Napoleon zatrzyma się u niego aż przyjdzie z Totis od Franciszka z ratyfikacya traktatu w Szenbrun podpisanego.

Korpus 8my, pod dowództwem Xcia Abrantes będący, w Frankonii i Saxonii rozłożony, odebrał rozkaz udania się na lewy brzeg Renu; w tęż stronę idzie regiment Xięstwa Bergu i Kliwii. Woyska nasze wyciągają z Morawii na prawy brzeg Dunaju, iaka ich liczba i do iakiego czasu w Austrii zostanie? ieszcze nie wiadomo. Tymczasem już Austriacy wchodzą do mieysc w Morawii przez woyska nasze opuszczonych—Gwardya cała powróci do oyczyzny, część iedna póydzie do Hiszpanii na wielką wyprawę; do niej należeć mają korpusy Marszałka Oudinot i Marmont. W opłacie nałożoney na kraie cesarskie kontrybucyi mają być przyjmowane i policzone produkta oraz towary. Cesarz miał się obowiązać zaliczyć za koszt wojenne 80 millionow ryńskich: aż do ich ostatecznego wypłacenia obrót woyska ma być spóźniony. Wszystkie towary angielskie w Tryescie skonfiskowane. Woyska ligi reńskiejsz poydą w małej części do Hiszpanii; już w tę drogę udały się regimenta Xcia Wirtzburskiego Prymasa Frankfurtskiego i 6 tysięcy Polaków. Saskie woyska powracać mają do swego kraju, toż samo Bawarczykowie ciągną do swojej oyczyzny.

Przeciwno Tyrolczykom rozpoczyna się nowa kampania. Bawarya użyje całej potęgi na uskromienie rokoszu. Jeden wodz austriacki opatrzone pasportami francuzkiemi pojechał wraz z iednym officerem francuzkim do rokoszanow: zapewne w celu oznajmienia im o zawartym traktacie, który zatwierdził los ich zachwiany. Tym czasem z dywizye bawarskie

weszły 2ma traktami do Tyrolu, a G. Lagrange na czele Wirtemberczykow w Voralbergu czyni poruszenia: Król wirtemberski na wielokrotną żądania Imperatora oddał woyska swoje pod zarządzenie w tej stronie wodza fr. Bawarczykowie wspierają tamtych—Ludwik Król bawarski następca tronu na czele 1szej dywizyi bawarskiej wszedł do Lofer dnia 17 po południu. W gonitwach na tej drodze zasłych stracili rokoszanie 2 działa ciężkiej artyleryi, kilka wozow amunicyynnych, 500 ludzi zabitych lub ranionych, a 400 w niewolę wziętych. Jeden z naczelnikow rokoszu nayduie się między poległymi. Jeńcy iednogłośnie wyznają że byli przymuszeni do powstania. Bystrość obrótow, śmiała natarczywość, waleczność w boiu, sprawiła że Bawarczykowie nie stracili nad 4ch obłąkanych i 6 ranionych—Tegoż czasu GL. Wrede z drugą dywizyą bawarską pociągnął na Cossen; gdzie dnia 17 już główną kwaterę złożył. W tej drodze pokazali się rokoszanie w szanćach pod Szmidtberg; lecz dawszy ognia o 1500 krokow uciekli i już nie byli widziani. Chcieli w ustępie zrzucić most Achen, lecz przednia straż prędko przyspieszyła i most ocaliła. Złe drogi przeszkodziły że G. Wrede niedociągnął d. 17 aż do S. Johann—Trzecia dywizya bawarska wkracza do Tyrolu przez Kufstein łamiąc wszelkie trudności. Długo niepodzwignie się nieszczęśliwy kraj tak zaciętą wojną zniszczony—GG. Peyri i Vial od Włoch wkroczyli do południowego Tyrolu. Rokoszanie straciwszy Trydent chcąc ścisnąć będących tam Włochow zwrócili wodę, która obracała młyny tamiczne; i żeby Włosi nie mogli przywrócić wody do pierwszego łożyska, postawili przy tamie 4 tysiące ludzi na straży; lecz na tę kupę dosyc było 900 żołnierzy; niewytrzymali mężnego natarcia tej garstki, przelamani rozpierzechneli się po górach; azatym potrzebny bieg wody przywrócony po dawnemu został. Dolina Pusterthal zaięta i zupełnie uspokojona. Rzecz ciekawa iak długo Tyrol, ściśniony z 3ch stron od Bawarczykow, z 4tej od Wirtemberczykow i Bawarczykow, z 5tej od Włoch, oprzeć się potrafi zbrojney potędze i sprzeciwić się będzie odezwom Cesarskim nakazującym posłuszeństwo?

Hiszpania zwraca teraz uwagę publiczną. Insurgenci tak długo wytrzymujący ogrom potęgi francuzkiej zbliżają się do ostatniego kresu. Marszałek Marmont ma otrzymać tam komendę nad iednym korpusem. Mar. Soult powraca do Francyi do nowej posługi. W Madrycie była wiadomość że Anglicy poróżnili się z Hiszpanami: pierwsi chcieli opanować port i miasto Cadix, ostatni poznawszy zdradę sprowadzili armię Gnrla Venegas. Cóżkolwiek bądź los Hiszpanii być musi rozwiązany. Senat uchwalił dopełnienie woyska z konskrypcyi w odwodzie pozostałej z lat 1806, 7, 8, 9, 1810 i 1811. Anglicy niemniej mają dokładać usiłowania na utrzymanie własnych widokow. Insurgenci trzymają Portugallią, Gallicyą, Andaluzyą, Grenadę, Murcyą, część Asturyi Leonu, Extremadury, Kastylii i Katalonii. Woyska francuzkie środek pastwa zajmują. Napoleon zwyciężkim orężem tryumfować będzie ze wszelkich przeszkod: musi Imperator wytepić

fakcy angielskie i odrodzenie Hiszpanii do skutku przyprowadzić—Józef Napoleon zatrudnia się nowym urządzeniem kraju. Dług narodowy przechodzi 7194 millionów realów: procenta wynoszą 219 mill: dobra narodowe na sprzedaż przeznaczone mają wartości 9656 millionów. Te summy nie są zbyt wielkie porównane do długu Anglii, bo real hiszpański czyni tylko 5 sous naszych. Oprócz dóbr zniesionych klasztorów wystarczyłyby fundusze na zgaszenie długu: pewnie za 2 lata państwo nie będzie miało żadnego ciężaru i kredyt koronie przywrócony zostanie.

Sąd wojskowy usprawiedliwił 8miu głosami przeciwko imu kapitana Ronciere oskarżonego o stratę okrętu liniowego Tonnere pod wyspą Aix d. 22 kwietnia: azatym Prezydent oddał iemu szpadę—Kapitan Lafon oskarżony o stratę okrętu Calcutta 5ciu głosami przeciwko 4rem na śmierć został skazany podług Kodexu marynarki; który przepisuie iżby każdy komendant okrętu wojennego był karany, któryby tylko uciekł z niego lub skrył się, chociażby okoliczności były najgroźniejsze, któryby flagę zwiesił mogąc jeszcze bronić, i któryby nieopuścił okrętu przy jego zgubie. Azatym kapitan Lafon rozstrzelany został na okręcie Ocean w przytomności matkow i officerów—Kapitan Proteau był skazany na 5 miesięczny areszt za wczesne zapalenie fregaty Indienne bez uwiadomienia uprzedniego o tym Admirala—Kapitan Lacaille, który opuściwszy okręt Teurville we 2 godziny potym powrócił i mężnie bronił, osądzony na 2 letnie więzienie traci miejsce w legii honorowej.

Imperator polecił Marszałkom ogłosić dla wiadomości powszechney po wszystkich korpussach wiałkiej armii następne rozkazy dzienne w Szenbrun wydane. (1 Kommissia wojskowa podług praw wojennych wyrokiem d. 25 sierpnia na śmierć skazała Józefa Varlet dozorcę magazynu napoiów gwardyi Imperatorskiej, Felixa Miller przydanego dozorcę magazynu żywności, a na lat 6 do kaidan Rudolfa Weil urzędnika przy rozdawaniu napoiów gwardyi za to iż sprzedawali własność żołnierza na własną korzyść—(2 Wezwał Imperator ażeby korpusy odtąd bez opieszłości szkodliwej honorowi dowodzców i dobru Monarchy podawali regularnie Inspektorem popisow listy przyzowne potrzebne do robot inspekcyjnych—(3 Zlecono dowodzcóm ażeby dokładne utrzymywali rejestra wojskowe, dla dania w każdym czasie dokładney wiadomości o Jmieniu, nazwisku, miejscu urodzenia i familii każdego żołnierza—(4 Imperator przeieżdżając konno d. 22 września przez oboz dywizyi G Dupas postrzegł iż prawo ochędostwa nie było zachowane w piechocie tak co do miejsca, gdzie iatki powinny być zakładane, iako też co do zakopywania wnętrzości bydłych, tudzież kloaki azatym Imperator oświadczył nieukontentowanie G dywizyi Dupas i aresztował go na 24 godziny, toż aresztować ściśle rozkazał Adiutanta dowodzącego szefa sztabu iego dywizyi na 48 godzin, Szefowi sztabu 2go korpusu Generalowi Brygady Lawrence oświadczył Imperator największe nieukontentowanie i aresztować go kazał na 24

godziny za to iż niedonosił Marszałkowi Oudinot o niedopełnieniu przepisow wojskowych względem kloak i iatek w obozie—(5 Gauthier adiutant Gnrala Roguet aresztowany ściśle na dni 8 za to, iż naydował się na popisach gwardyi przed Imperatorem w mundurze i z rżędem na koniu nie według wojskowych przepisow, a Generalowi Roguet polecono dokładnie na przyszłość dopilnować ustaw wojskowych. (6 Imperator postrzegłszy na rewiach żołnierzy od piechoty i jazdy w pantalonach płociennych rozkazał ażeby żołnierz był oporzędzony podług przepisow i kosztu na to łozonego, inaczej dowodzey karani być mają. Azatym oświadczył Imperator dowodzcóm korpusow, którzy w terażniejszey porze pozwalając chodzić w pantalonach płociennych narażają żołnierza na choroby—(7 Generalowie Pułkownicy, Inspektorowie, Kommissarze, Komendanci miast, szefowie administracyi mają spisać naydokładniey wszystkich do woyska należących ludzi z wyrażeniem imion, nazwisk, miejsca urodzenia, departamentu, wieku, postaci, urody, z nayzupełniejszyym rysopisem: takowy opis służyć ma za pasport w obwodzie stanowisk wojskowych. Nikt przy woysku bez urzędu naydować się niemoże—(8 Sekretarz Adiutanta komenderującego Meriage komendanta miasta Wiednia, nazwany Gueniard przekonany o porozumieniu z nieprzyjacielem i branie od niego pieniędzy wyrokiem Sądu wojskowego d. 1 był na śmierć skazany i wnet rozstrzelany. Azatym Imperator zalecił Kommissyi złożyć pomienionego Adiutanta z urzędu i wysledzić czy Adiutant Meriage znał tego Gueniard, gdy go przyiolił za Sekretarza? Czy starał się dowiedzieć się o iego obyczajach i uczciwości nim iemu powierzył szczeguly woyska? Jak mógł nie wiedzieć że ten człowiek oddawna miał złą opinią? Ztąd Imperator zapowiedział iż Officerowie sztabowi, Szefowie administracyi i inni są odpowiedzialni za osoby którym zaufania udzielają: ich powinnością jest wybierać ludzi znanych z uczciwości postępkow a oddalać niemających publicznego szacunku i moralności, bo tacy przez intrygi weiskają się na urzędy i tajemnice gabinetow zdradzają.

LONDYN d. 11 października. W przeszłym miesiącu maiu armia angielska w Hiszpanii pod rozkazami G. Wellesley niewynosiła nad 20 t; lecz przydawszy posiłki przez Generalow Craufurd i Lindthurn przyprowadzone, oraz policzywszy tych co ze szpitalow wychodzą; woysko nasze rachować się może na 28 t—Armia Generala Cuesta z początku 30 t wynosząca była zmniejszoną na 20 t. Korpusy Black, Romana nie nieznaczają—Przeciwnie liczą 100 t. francuzow w samey Arragonii i Katalonii oprócz woysk będących na załodze po miastach utwierdzonych. Marszałkowie Soult i Mortier mieli 50 t. między Talavera i Placencją, Mar: Victor prowadził 25 t. przeciwko G. Venegas, Mar: Ney był z 10 t. w Salamance: do tego przydać należy załogi w Madrycie i Toledo.

Podług nadeszłych wiadomości z Ameryki, Stany ziednoczone mocno są poruszone przeciwko rządowi naszemu. Z powodu odrzuce-

nia przez ministrow naszych traktatu zawartego przez Lorda Erskina wnoszono na Kongresie, że, jeżeli Erskine przestąpił instrukcye, toż iako zdrajca powinien być sądzony, a jednak nie ma na niego sądu; jeżeli uczynił przymierze przez niepoznanie, toż hańba spada na tych, którzy go umocowali. W każdym razie obwiniają Amerykanie ministrow angielskich — Ameryka hiszpańska postać rewolucyjną przybrała, w Limu, Buenos Ayres, S. Cruz póformowały się Junty udzielne. Wszakże Hiszpani niechęć wiązać się z nami, i naszych ofiar nieprzyymują.

Interessa nasze w Indyach wschodnich niepomysłny obrót biorą. Wielu officerow przeciwko rządowi powstających ze służby uwolniono; wielu zawieszono; innych odesłano do pułkow właściwych do oyczyzny. D. 1 maja rząd ogłosił następny rozkaz, Karność, w której żołnierz angielski w Indyach tak długo dystyngwował się, kazala Gubernatorowi spodziewać się, że środki przez niego przedsięwzięte przeciwko gwałtownym i niewczesnym postępkom ostatniego woysk naczelnika, będą przyjęte podług zasad wojskowego posłuszeństwa. Z tym większym zatym podziwieniem dowiedział się Gubernator że niektórzy officerowie tak postąpili iż żadnym sposobem usprawiedliwić się nie mogą. Na skutek tej odezwy skasowano niektórych officerow, a G. Dowall, maior Boles, Podpułkownicy Boll i Chambers ze służby wyszli.

Odwołano wydany rozkaz zatopienia na wyściu rzeki Escant 8 okrętow. Lord Chat-tam zdaie rachunek Królowi z czynności swoich. Podług ostatnich wiadomości: liczba chorych na Walcheren wynosiła 184 officerow, 375 serżantow, 148 doboszow i 8872 żołnierzy. Lecz najnieprzyjemniejszy skutek wyprawy jest w tym, żeśmy ścigneli na siebie nienawiść Holendrow — Z portow naszych wychodzą na morze okręty wojenne i przewozowe z woyskiem posiłkowym do Portugallii — Lord Bathurst wchodzi do ministeryum na miejsce Canninga dla prowadzenia spraw zagranicznych.

WARSZAWA d. 4 listopada. Z Gtt Warszawskich, Krak, Pozn: Ham. Opuściwszy co gazety zagraniczne z przesadą piszą o warunkach traktatu w Szebrun podpisanego, kładniemy co pod tytułem w prawdzie prywatnych lecz pewnych wiadomości ogłoszono względem Xięstwa Warszawskiego — Cesarz austriacki ustępuje i oddaie Królowi Saskiemu dla przyłączenia do Xięstwa Warszawskiego całą Gallicyę zachodnią czyli nową Gallicyę; oddaie pół okręg na koło Krakowa na prawym brzegu Wisły niżej określony, i cyrkuł Zamoycki w Gallicyi wschodniej. Pułokręg na prawym brzegu Wisły na koło Krakowa mieć będzie za promień odległość Podgorza od Wieliczki; linia demarkacyjna tego pół okręgu przechodzić będzie na wschod od brzegow koło strumyku tam do Wisły wpadającego; przez Wieliczkę na zachod koło rzeki Skawiny. Wieliczka i cała posada zup solnych należec będą wspólnie do Cesarza austriackiego i do Króla saskiego. Sprawiedliwość będzie w niej wymierzona w imieniu władzy municypalnej; woyska tam będą

dą w równej liczbie obydwóch narodow tylko dla utrzymania Pollicyi. Sol austriacka z Wieliczki spławiona Wisłą będzie wolną w Xięstwie Warszawskim od cła opłaty. Zboże pochodzące z Gallicyi austriackiej będzie mogło być wysyłane Wisłą za granicę. Granicą między dwoma Państwami w stronie cyrkułu Zamoyckiego będzie rzeka San od punktu w którym ona dotyka się pomienionego cyrkułu aż do swego uścia w Wisłę i w tym Cesarz Austriacki oraz Król saski mocni będą oznaczyć granicę — Podług listow przez osoby godne wiary z Drezna pisanych Król na zaproszenie Imperatora francuzkiego miał udać się w podróż do Paryża dnia 1 idącego miesiąca.

Dnia 15 października miasto Sandomirz niedaleko uścia Sanu nad Wisłą położone obchodziło ze wszelką radością i okazałością uroczystość poświęcenia orla złotego, zawieszenia iego na ratuszu i zaprzysiężenia na wierność W. Napoleonowi. Nabożeństwo, kazania, mowy, parada cechow i iazdy tam stojące, odgłos muzyki, dzwonow i dział, uczty, biesiady, okrzyki ku czci Napoleona, Xcia Józefa, woyska Polskiego, illuminacya miasta zlicznymi obrazami i napisami; składały cały ten obchod mający być zakładem przyszłego losu obywatelow: chrześcianie i izraelici okazali się ze wszelką wdzięcznością dla Napoleona, pochwalą dla Sokolnickiego i JO. Xcia Józefa a gorliwością dla oyczyzny — Sandomirz sławny niegdys w dziejach kraiowych; miał swoich Xiążąt pod Władysławem Lokietkiem był do korony przyłączony; leży w okolicy żyźnej i przyjemnej; województwo Sandomirskie rodzi teraz przenicę najlepszą; dawniej uprawiano tam winnice: ma rudy żelazne, i wiele marmurow.

Woysko polskie ciągle pomnaża się ochotnikami przybywającymi pod chorągwie Xcia naczelnego dowodczy. Z Saxonii ma przybyć do Xięstwa pułk 4ty iazdy Kwaśniewskiego. Toż Polacy mają opuścić twierdze pruskie Szczecin, Głogow i Kistrzyn. Maior General armii francuzkiej Berthier Xze Neufchatel i Wagran przysłał do JO. Xcia Poniatowskiego 8 rozkazow dziennych wyżej tu pod artykułem z Paryża położonych dla ogłoszenia w woysku Polskim dla powszechny wiadomości i nauki — Miasto wolne Gdańsk obchodziło uroczystym sposobem wiadomość o zawartym pokoju; toż samo uczyniło miasto Toruń — Stanisław Potocki Senator Woiewoda Prezes Rady Stanu komendant generalny kadetow uwiadomiony o znacznym postępie w naukach korpusow kadetow w Kaliszu i Chełmnie oświadczył swoje ukontentowanie rycerskiej młodzi; dystyngwujących się ozdobił orzelkiem złotym, srebrnym i wieńcem srebrnym, oraz ich imiona w gazetach publicznych ogłosić zalecił. Tym sposobem chce Rząd kraiowy zachęcić młodzież do pilnego ćwiczenia się w naukach. Z tego korpusu oczekuje oyczyzna przywiązanych synow, dobrych officerow i doskonałych wodzow. Przykłady z przeszłych dzieiow Czarneckiego, Żółkiewskiego, i Sobieskich wielką być powinny pobudką szlachetnej młodzi do należytego sprawienia się, ażeby nakoniec tym godniejszymi stali się opieki W. Napoleona.

Dnia 9 będzie licytacya dworku Kaczanowskich na Antokolu.

Za pozwoleniem Cenzury wileńskiej w Drukarni Uniwersytetu na Gazetę oddzieloney.